

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELOFIZETESI ÁR:

Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket

a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Az Országos Orvos-Szövetség kongresszusa Zomborban szeptember 6-án.

(F.) Városunk szeptember hó 6-án hazánk egyik legelőkelőbb társadalmi osztályát, az egész magyar orvosi kar képviselőjét fogadja vendégül. A Bács-Bodrog vármegyei orvosok fiókszövetsége és Bács-Bodrog vármegye meghívására az Országos Orvos-Szövetség ez évi kongresszusát Zomborban tartja.

Az Országos Orvos-Szövetség, melynek közel 5000 magyar orvos a tagja, a magyar orvosi kar egyetlen szerves testülete, s hivatása az orvosi rend erkölcsi és anyagi érdekeit munkálni és istápolni.

Az Orsz. Orvos-Szövetségnek minden vármegyében és a nagyobb városokban fiókszövetségei vannak, melyek az évközben felmerülő rendi érdekű ügyeket megvitatják, megmivelik. Ezeket aztán, ha a fiókszövetségek retortáin leszűrődtek s az eszmék tisztázódtak, az évenként más-más városban tartott kongresszusokon, a szövetség tagjainak plenáris ülésén újból megvitatják, s bennük határozatot hoznak.

Az idei, Zomborban tartandó kongresszuson az adminisztratív ügyeken kívül két igen fontos, nemcsak az orvosok érdekét képező, hanem a társadalom széles rétegeire kiható és országos érdekű ügy kerül megvitatásra. Ezek: a munkásokat betegség esetére ellátással biztosító pénztárak és az orvosok közötti viszony rendezésének ügye, és a közegészségügy rendezéséről szóló 1876. XIV. t. c. II. r. 1. fejt. módosításáról szóló törvényjavaslat.

Ismeretes az ujságolvasó közönség előtt azon harc, mely az orvosok és a munkásbiztosító pénztárak között immár egy évnél hosszabb idő óta folyik. Az utolsó évtizedek szociális törvényhozásának ez talán legszerencsétlenebb alkotása. E törvény egy régi, szociális szükségletnek óhajtott eleget tenni, amidőn a munkásoknak betegség esetére való ellátásáról akart

gondoskodni. Az eszközökben azonban szörnyűségesen hibázott. Ahelyett, hogy ezt a hatalmas szociális szervezetet esetleg az országos betegápolási pótdó jövedékéből állami támogatásban részesítette volna, a munkásbiztosító pénztárakat teljesen magukra hagyta, saját, fillérekből összetevődő, s nehézkesen behajtható jövedelmeikre utalta. Kötelezővé tette a betegség esetére való ellátás biztosítását olyan ipari és kereskedelmi alkalmazottakra is, akik 2400 korona évi fizetést kapnak, nem gondolván arra, hogy azon alkalmazottak, kik magasabb fizetést élveznek, terhelik meg leginkább a pénztárt, mert intelligenciájuk magasabb mérvénél fogva az ellátást sürűbben veszik igénybe, mint az alacsonyabb intellektussal bíró kisebb javadalmazású munkásság. És mint-hogy a pénztárakra az ellátás és adminisztráció elviselhetetlen terheket ró, a pénztári orvosok, — akik tulajdonképpen a munka oroslán részét végzik a beteg tagok gyógykezelésével — járnak legrosszabbul. Egy-egy pénztári tag után az általuk igényelt évi hat korona gyógykezelési díjat a pénztárak nem képesek megfizetni. Hogy milyen szánalmasan kevés munkadíj az orvosra nézve e tagonkénti évi 6 korona, azt legjobban illusztrálja az, hogy e csekély díj mellett átlag 20—25 fillért tesz az orvosok egy-egy látogatása, ténykedése. De nemcsak ezt a 6 koronát nem képesek a pénztárak fizetni! Sok helyen, mint nálunk Zomborban is az egyezményes 4 koronát sem hagyta jóvá a központi igazgatóság, mert a felterjesztett számadásokból azt állapítja meg, hogy a pénztár ilyen terhet sem viselhet el.

Ez volt oka az ez évi háborúságnak, mely pénztárak és orvosok között folyt hónapokon át.

Ez ügyről is fognak most tanácskozni az orvosok a kongresszuson.

Országszerte nagy érdeklődéssel várja az egész hazai orvosi rend a Zomborban tartandó kongresszus tanácskozásainak eredményét. Egy napra

— elmondhatjuk — az egész ország figyelme Zombor felé van terelve.

Reméljük, a város méltó diszszel és igazi magyar vendégszeretettel fogja fogadni ezen előkelő testületet falai között. Méltán elvárhatjuk, hogy Zombor város, mint az országszerte ismert bácskai nábobok és hazánk egyik legnagyobb megyéjének székhelye, megtudja becsülni azt a tisztességet, melyet neki ez a legnagyobb tekintélyű hazai testület ország-világ előtt itteni kongresszusával ad. Hiszszük, hogy ugy az intéző körök, mint a város polgársága mindent el fog követni, hogy vendégeink körünkben jól érezzék magukat.

A zombori orvosegyesület, mint az Orsz. Orvosszövetség fiókja már hetek óta permanenciában van, hogy a vendégek fogadásáról, elhelyezéséről, kényelméről gondoskodják. Körülbelül 4—500 vendégre számíthatunk. Szállodáinkban ennyi vendég el nem helyezhető. Az orvosok már napok óta járkálnak a város polgárainál, hogy a szeptember 5-éről 6-ára virradó éjjelre magánosoknál biztosítsanak lakást, szállást a vendégek számára. Emberfeletti munkát végeznek a lakások felhajtásával. Leirhatatlan nehézségekkel küzködnek. Kérjük városunk polgárságát, bocsáson rendelkezésére a vendégeknek egy-egy nélkülözhető szobát, egy-két fekhellyel. — Fogjunk össze, polgártársak! hogy csorba ne essék a hagyományos magyar vendégszereteten!

Lakások az utca, házszám s az elhelyezhető vendégek számának megjelölésével *dr. Wolheimer József orvos-egyesületi titkárnál* jelentendők be.

Lueger cinkosai. A nemzetiségi képviselők most tartják beszámolójukat. Népgyűléseket rendeznek és azon a címen, hogy az általános választójog érdekében harcolnak, a legvakmerőbb nemzetiségi izgatást követik el uton-utfélen. Már eddig is több olyan nemzetiségi beszéd hangzott el, amely felér egyévi államfogházzal. De a legszeméremetesebb izgatást valamennyi között Pop C.

VILLANYCSILLÁROK
GYERMEK-
KOC S I K
JÁTÉKOK
DISZMŰÁRUK

A közeledő iskolaév alkalmából ajánlunk:

FIU- ÉS LEÁNYFEHÉRNEMŰEKET,
HARISNYÁKAT, KALAPOKAT stb.
NAGY VÁLASZTÉKBAN! MÉLTÁNYOS ARON!
PORCELLÁNEDENY ÉS GRAMMOFONOK
KIARUSITTÁNAK.

GOLDFÁHN SÁNDOR és FIA
ZOMBOR, KOSSUTH-U.
A KÜLÖNLEGESSÉGI
TÖZSDE MELLETT.

István világi képviselő követte el, aki vasárnap mondott beszámolót. Ez az izága nemzetiségi agitátor arra serkentette választóit, hogy külföldön keressenek elvtársakat és első sorban Lueggerrel kell szövetségre lépni. A beszéd végén a Gotterhaltét játszották. A nagyobb botrányt az elnök azzal hátrította el, hogy idejében elhallgattatta a császári nótát. A hatóságok jól teszik, ha nagyobb figyelemmel kísérik Lueger cinkosainak mozgólódását, mert az már nyílt izgatás amit ezek a hazáruáló kreaturák művelnek.

**A végrehajtási novella életbe-
léptetése.** Az Országos Törvénytár leg-
utóbbi száma közli az új végrehajtási eljárásról
szóló szentesített törvényeket, amelyek
címe: 1908. XLII. törvények. A novella en-
nek következtében augusztus 25-től számított
tizenöt nap múlva, tehát szeptember 9-ikén
lép életbe. Az átmeneti intézkedések ezen
napról számítódnak s ezekre vonatkozólag
külön igazságügyminiszteri rendelet legköze-
lebb jelenik meg a hivatalos lapban. A régiek
keletű követelések behajtása egy éven belül
meg a régi törvény szerint történik, ha a
hitelező jogainak fentartását a járásbírósnál
kellő formában bejelenti. Ezekre a bejelen-
tésekre vonatkozólag a rendelet úgy intéz-
kedik, hogy az illetékes járásbíróstól a kö-
vetelés fölémlítése után kérni kell annak az
1908. évi XLII. törvények alapján való tu-
domásul vételét. A bejelentéshez valamennyi
értésítendő fél és bíróság számára a rende-
letben közölt minta szerinti „értésítés” csatol-
tandó. Egy bejelentés kapcsán ugyanazon
adós ellen több követelést lehet tudomására
adni a bíróságnak. A bejelentés a rendes bé-
lyegilleték alá esik.

H i r e k .

Kinevezés. A temesvári posta- és
táviratigazgatóság az üresedésben volt bács-
borsódi postamesteri állásra Schiebli Ká-
rolyné szül. Noll Terézt, a bácsi postamesteri
állásra pedig özv. Zombory Lászlóné szül.
Demerácz Blankát nevezte ki.

Egyházmegyei hír. A kalocsai
érseki hatóság Butth Györgyöt Palánkáról
Kulára, Reile Karolyt Kuláról Kerényre
helyezte át kápláni minőségben.

A „BÁCSKA” TÁRCAJA.

Öt nap a Prenj-hegységben.

(Vége.)

Öserdön vezetett át utunk. Vastag levél-
réteg borított mindent. Minthogy már előre
figyelmeztettek arra, hogy sok a vipera, az
egyik törököt egy lóval előre küldtük, hogy
az esetleg az uton levő hullókat elkergesse.
Nagyon ki vagyunk már fáradva; csüggedten,
majdnem gépiesen haladunk előre a csendes,
félhomályba borult erdőben.

Végre este 8 óra után — már felsötét
volt — rátaláltunk a Crna Poljéban lévő
pásztortelepre. Hazatérő birkák, tehének,
kecskék tömege között kellett átvergődnünk.
Hatalmas kuvaszok nem a legbarátságosabb
közeledéssel fogadnak, s gazdáik alig bírják
őket közelünkbe elterelni. Helyet keresünk,
ahol sátorunkat felállíthatunk. Ekkor mondja
az egyik gazda, hogy van itt egy kunyhó,
ahol a csendő-járór szokott éjjelezni, ha
minden tíz napban egyszer erre kerül: az jó
volna nekünk éjjeli-tanyának.

Sok tanakodásra nincs idő; elkezd az
eső esni, igyekeznünk a fedél alá. Ajtaja ugyan
nincs a kunyhónak, de legalább az eső ellen
megvéd. Elkezd fujni a szél: hatalmas bóra.
Tartós esőre van kilátás. A szél gyönyörűen
átsívit a hasadékokon s a kunyhó közepén
rakott tűznek füstjét ide-oda fujja. Az oldalt

Kossuth Lajos nevenapja. Év-
tizeden át szélében szokás volt Magyaror-
szágon, hogy a magyarok, ahol csak Lajos
napját köszönteni összejöttek, poharat üritet-
tek a torinói remete egészségére. Kezdetben
mint déleleg férfi, mint eljövendő szabadtó
hős jelent meg a társaságok lelki szemé előtt
az elbujdosott kormányzó alakja. Ujra éledt
az a fájó, édesbus, reménykedő érzés, amely-
lyel a magyar szív egykor a bujdosó kurucok
megtérésére sóvárgott. Később, idők múltán,
egy fehérhaju aggastyán egészségéért csegett
össze a pohár, s minden lélek elszorult aggo-
dalommal gondolt arra, hogy micsoda sötét-
ség borul hazánkra, ha annak a nyájas, vi-
gasztaló pillantású öreg embernek a megtört
alakja egyszer fekete ravatalra kerül. Azóta
tudjuk, hogy Kossuth Lajos halálával nem
apadt ki az a fényforrás, amelyet az ő élete
s működése jelentett minden magyar ember
lelke és szíve számára, sőt ime, kultusza,
mint valami élő valóságé ihletti meg a kép-
zeletet ma is. Országszerte éppen úgy meg-
ünnepelték ma is Kossuth Lajos nevenapját,
mint valamely élő embert. Egyesületek, asz-
taltársaságok, népköri összejöttek a mai
napon s a fehér asztalnál emlékeztek meg a
halhatatlan kormányzóról. Más nagy ünnepek,
Kossuth Lajos születésének és halálának
évfordulója, az apostolt és a vértanút illetik,
az augusztus huszonötödiki megemlékezés az
embernek szól, az örökké élő, szerető tekintetű
edesapának.

Kivándorlás. Olvasunk hosszú és
szép cikkeket az Amerikából való vissza-
vándorlásról. A visszavándorlás azonban nem
riasztja vissza a bácskaiakat a kivándorlás-
tól. A közeli napokban 15 Baja környékbeli
család vette kezébe a vándorbotot, hogy
elhalgassa szülőfaluját és más, idegen világban
keressen magának új életmódot. Az utóbbi
napokban külföldre vándorolt: Garáról 3,
Vaskutról 2, Csávolgyról 2, Dávodról 1, Herceg-
szántóról 2, Csátaljáról 2, Bácsbokodról 2
és Regőcéről 2 család.

Az orvosok fizetése. A községi és
körorvosok fizetése az új törvény szerint ez évi
szeptember 1-étől kezdve többé nem a köz-
ségek, hanem az államkincstárt terheli.
Mivel azonban a törvény életbeléptetésének
előkészületei szeptember elsejéig előrelát-
hatóan nem lesznek befejezhetőek, a belügy-
miniszter körrendeletben hívta fel a törvény-
hatóságokat, hogy a törvény életbeléptetéséig
a községek által fizetessék ki továbbra is
a községi és körorvosoknak járó fizetéseket.
Ezeket az összegeket természetesen a köz-
ségek javára fogják elszámolni.

körülhuzódó földből hányt padkán elhelyez-
kedünk s a hűvösre váit időben jól esik a
tűz mellett melegednünk. Időnkint egy-egy
darab szurokfenyőt tesznek a tűzre, amely-
nek lángja szépen bevilágítja a kunyhót: ez
pótolja itt a lámpát.

Jó meleg birkatej a vacsora. Negyedik
napja már, hogy a hegységet járjuk; jól
esnek valamivel puhább ágy és kényelmesebb
helyiség is; de hát kénytelenek vagyunk meg-
elégedni azzal, hogy a földre leterítünk egy
pokrócot, magunkra meg egy kecskeszörből
készült takarót húzunk, fejünk alá tesszük
hátsáinkat, s amennyire lehet, alszunk. Az
eső kint zuhog. Arra ébredtem föl, hogy az
arcomra esőpög az eső; próbálok fejemet
más helyre tenni, ott is beázik. Mit volt mit
tenni, kinyitottam az ernyőmet, azt fejem
fölé tettem, s így aludtam tovább.

A tűz egész éjjel égett a kunyhóban,
különbön megfagytnnk volna. Mikor reggel
felébredtünk, minden tagunk fáj a kemény
fekhelytől. Az eső még mindig zuhogott, a
bóra még jobban fujt. Szép kilátások: egy
rossz kunyhóba bezárva egy pásztortelepen,
az Isten háta megett.

Kinézek az egyik hasadékon, hát ott
áll egy kecske hozzáalpulva a deszkafalhoz,
a kunyhó cserze alatt védi magát az esőtől;
a másik oldalon egy másik cselekszi ugyan-
ezt. A többiek, szegények, ott vannak a
karámban s áznak este óta.

Halálozás. Szabovlyevits Vazul m.
kir. postatiszt folyó hó 21-én életének 39-ik
évében Oszivácon meghalt.

Reszkes Ausztria. A jó osztrákok
háta még mindig sajog a magyar öklök ütő-
sétől. Nem tudják elfelejteni azt a sok meg-
aláztatást, amelyben részesítette őket a
történelmi korszakokban feltámadó nemzeti
önérzet. Még most is reszketnek, ha a ne-
vüket hallják és az osztrák anyák bizonyára
azzal rémítgetik sívalkodó gyermekeiket, hogy
elviszi őket a magyar. Lajtántuli szomszédaink
lelkében gyökeredzik ez a félelem, amely
most érdekesen ostobán nyilvánul meg a
„Prager Tageblatt” egy cikkében. A prágai
újság, amely nem kis jelét árulja el ebben
a cikkben az osztrákokat etnografailag leg-
jobban jellemző bornirtságnak, azzal a hírrel
foglalkozik, hogy Fiume helyőrségét legköze-
lebb megszorítják. Ennek fantasztikus ma-
gyarázatát adja a cikkíró. Az erőstítés eszerint
azért történik, hogy védekezessenek majd
az olaszok ellene, akik Fiumén és
Zágrábon át Budapest felé akarnak gravitálni,
hogy szervezzék a magyarok felkelését. Hát
ez a tudósítás csakugyan beleillenek abba a
muzeumba, amelyben ferdén nőtt gondolato-
kat és torzon született szellemi csecsemőket
mulogatnának. Az osztrák generálisok ugyan
egész öserdejét termelték már a bolondgom-
báknak, de még sem hisszük, hogy ilyen
képtelenségekre gondolnának a mi rebellis
nemzetünkől való félelmükben. De azért a
prágai lap cierte a célját. Egész Ausztria
háta végigfut majd a hideg es a jámbor
szomszédok remegve adják tovább majd a
vészirt: jön a magyar, jön a magyar!

Falusi csendélet. Bácsbokodon
vasárnap este a koresmából hazafelé tartott
Mihálovits József több barátjával. Mihálovics
és társai lányokat kísérték haza, amint az
fiatal legényektől is illik. A lányok között
volt Muiy Gusztáv szíve választottja is. Muiy
a feletti bánatában, hogy kedvesét más is
kíséri haza, meglete Mihálovicsot több paj-
tásának segítségével alaposan helyben hagyta.
Később pedig Mihálovics többé magával fel-
kereste Muiyot és úgy elverte, hogy Muiy
életveszélyes sérüléseket szenvedett. A vetély-
társak kölcsönösen feljelentették egymást a
bajai bíróságnál súlyos testi sértésért.

Vizbefult gyermek. Csantavér-
ről írják: A szülők gondatlansága ismét egy
áldozatot követelt Csantavéren. Lakatos János
sátoros cigány 16 hónapos kis leánya eddig
még ki nem derített okból a község melletti
lőszatába fult. A kis hulla törvényeszéki
boncolását elrendelték.

Emberekünk fáznak. Bár tudták, hogy
milyen utra jövünk, csak vászon ruhában
jöttek, semmi melegebbet nem hoztak ma-
gukkal: a doktor öltöztette őket, már ameny-
nyire tellett, a magával hozott pótruhával.
Az eső bever az ajtónyíláson. A sátor
ponyváját akasztjuk oda s így védekezünk:
legalább mégis hasznát vettük a sátonak.

A szomszédos gazda bejön s kávé főz
nekünk. Kérdezzük, miféle vízzel főzi. Hát
hólével; mert forrás itt nincs, hanem a
szomszédos hőmezőről hozzák a havat, azt
megolvasztják s azt isszák és azzal főznek.
Megkóstoljuk a vizet: hideg, de nem jó. Még
van egy üveg gieshüblí vizünk, azt isszuk.

A gazdát a doktor megkínálja ciga-
rettával: ez a legnagyobb kitüntetés; szol-
gál is a legnagyobb szíveséggel mindennel,
amije csak van.

Végre elállt az eső. Megnézzük a telepet.
Itt is épen olyan őseredeti kunyhók vannak,
mint a Tiszovica-völgyben.

Nyolc család van itt, mely az egész
falu jószágát felhozta. Szent János nap óta
vannak itt s fenmaradnak, míg az első hó
leesik: körülbelül szeptember végéig. A tej-
termékeket: túrót, sajtot arányosan elosztják
s azt mondják, hogy az osztzkodásnál
még sohasem volt veszekedés. A túrót, sajtot
nem eladásra készítik, hanem maguk fogyaszt-
ják el. A kukoricaliszból készült lepényszerű
s nagyon szegényes kenyéren kívül ez a
legfőbb táplálékuk.

Nagy szüret — kis borárok.

Évtizedek óta nem volt olyan szüret Magyarországon, mint aminő az idén kinálkozik. Tavaly három és fél millió hektoliter termett, az idei termést hét millióra becsülik. Ezzel a bő áldással szemben állanak az előrelátható olesó borárok, melyek különösen a hordóval nem rendelkező termelőket fogják sújtani.

Műkedvelői előadás Paripáson.

Paripás ifjúsága folyó évi augusztus 23-án a kaszinó összes helyiségében a helybeli, valamint a liliomosi tűzkárosultak javára műkedvelői előadást rendezett, mely várakozáson felül kitűnően sikerült. Színré került Géczy István „Gyimesi vadvirág” 3 felvonásos színműve a következő szereposztással: Balánka János — Weber Jakab. Őrzse, felesége — Kubicza Karolina. Imre, fiuk — Becker Antal. Mária, leányuk — Schneider Margit. Özv. Fábriáné Julis — Spielvogel Era. Gyurka, fia — Ifj. Spielvogel Béla. Rato Prezsmer Péter — Hoffmann Ferenc. Magdolna, leánya — Spielvogel M. Plébános — Büchler Antal. Törpe Csura, harangozó — Albrecht János. Csuráné — Hesz Lenke. Margit, fiuk — Szauter Gyula. Bigyó, kisbíró — Müller József. Bigyóné — Bezl Mariska. Csörgő István, fiatal gazda — Brauchler Henrik. Gazda — Bilek József. Csicsa, Ferke, Vaksi, cigányok: Hesz János, Roder Dezső és Benker József. A darab úgy ment, mint a karikacsapás, mintha minden szereplő hivatásos színművész lett volna. De külön is ki kell emelnünk Albrecht Jánost, aki Törpe Csura harangozó szerepében a közönséget állandóan derült hangulatban tartotta. A rendezés érdeme Scultety Kálmáné, a község derék aljegyzője, Bártl Gyula gyógyszerésze, a kaszinó elnöke és a tanítói karé, kik mindent elkövettek, hogy a községben egészséges társadalmi életet teremtsenek. Előadás után tánc volt, melyet a jókedv reggelig kihuzott. Ott voltak: Brükker Erzsike, Beszl Mariska, Brunner Mariska és Lenke, Bártl Gyuláné, Bartos Paula, György Elekné (Vrbanya), Erlich Lina, Hesz Mariska és Lenke, Himmelsbach Gyuláné (Szilbács), Heculain Emilné, Heintz Mariska, Handler Józsefné, Handler Margitka, Handler Gyuláné, Klész Mariska, Laller Jánosné, Missung Péterné, Máj Mátyásné (Zombor), Mergl Györgyné, Morgenstern N., Pfaff Pálné, Szalay József, Szalay Margitka, Schweiger Árminné, Szauter Györgyné, Szauter Hermina, Spielvogel Béláné, Spielvogel Mariska és Erna, Stefan Györgyné, Stefan Mici, Stein Jakabné, Simon Józsefné, Schmidt Miklósné, Schneider Margitka (Budapest), Trischler Emma (Hódság), özv. Weber Katalin (Zombor).

Felülfizettek: Popovics Sebő megyei főjegyző Zombor 40 fill., Szalay József jegyző Paripás 10 kor., Fiedler Lajos Paripás 2 kor. 80 fill., Himmelsbach Gyula Szilbács 1 kor., 80 fill., Missung Péter Paripás 1 kor. 20 fill., Kubicza Liliomos 1 kor., Spielvogel Béla 1 korona, Jungert Péter 40 fill., Stein Jakab Bácsujfalu 1 kor. 20 fill., Heinecz Balint Paripás 1 kor. Az adományokért ezúton mond köszönetet a rendezőség.

Öngyilkos adótiszt. Szekenderovits Ödön Szabadka város adótisztviselője a napokban forgó pisztolyából golyót röpített agyába s nyomban meghalt. A szerencsétlen embert anyagi gondok kergették a halálba. Az anyagi zavarokkal küzdő és folytonos végrehajtásokkal zaklatott tisztviselő már régebben készülhetett az öngyilkosságra, mert viruló szépségű, egyetlen leányát, hogy jelenléte terve végrehajtásában meg ne akadályozza, már napokkal előbb egyik zombori rokonához küldötte. Hétfőn este még megszokott társaságában időzött és trefásan vetette föl a kérdést, hogy a papok miért tagadják meg az öngyilkosok eltemetését. A kérdés fölött a társaság egyik tagjával hosszasan vitázott és erősködött amellet, hogy az öngyilkosnak is meg kell adni az abszolutiót. Természetesen senki sem sejtette, hogy Szekenderovits vitázó hangulata mögött milyen gyászos elhatározás lappang. Kedden reggel feleségét bevásárlás végett a piacra küldötte, ő maga pedig még 7 óra előtt felment hivatalába, elintéztet egyet-mást és 7 óra után néhány perccel visszament lakására s ekkor követte el végzetes tettet. Temetése szerdán délután 4 órakor nagy részvét mellett ment végbe.

Lebukott a kocsiról. Csantavérről jelentik: Szakmány József csantavéri lakos tegnap szalmával megrakott kocsiján hazafelé tartott. Utközben a kocsit egy fatuskóban megakadt és akkorát zökkent, hogy Szakmány a magasan megrakott kocsiról lebukott, még pedig oly szerencsétlenül, hogy feje éppen a fatuskóhoz ütődött. Szakmány az ütés folytán koponyarepedést szenvedett és életveszélyesen sérülve szállították csantavéri lakására.

Felszámoló bácskai gyár. Az újvidéki konzervgyár r. t., mely 1906-ban 80000 korona alaptőkével alakult, szeptember 15-én tartandó rendes közgyűlésén a felszámolást fogja kimondani.

Táncmulatság. Az adai róm. kath. népkör folyó évi szeptember hó 8-án a nagyvendéglő összes termeiben táncmulatságot rendez.

Az orvosi kongresszus bankettje szeptember hó 6-án d. u. 1 órakor lesz a Vadászúrt helyiségeiben. Az orvosok szívesen látják vendégül a banketten a város érdeklődő polgárait. Egy teríték ára 5 korona. *Bejelentéseket elfogad augusztus hó 31-éig dr. Wolheimer József orvosegyesületi titkár.*

Tánciskola Militicsen. Ez idén Militicsen is sikerült összehozni egy tánciskolát, melynek vezetésével Sziklai Béla okl. táncitanítót bizta meg az aranyifjúság. Sziklai igen ügyes embernek bizonyult. Már egy heti tanítás után rendkívül sikerült koszorúcskát rendezett kotillionnal, szerpentin- és konfetti csatával, mit hétről-hétre megismételt. Ezek a heti mulatságok mind végig nagy vonzó erőt gyakoroltak. A tanfolyamot folyó hó 20-án a Lemli Menyhért-féle nagyvendéglő összes termeiben világpostával, kotillion-, szerpentin- és konfetti csatával egybekötött zártkörű táncvizsga fejezte be, melyre esinos meghívójegyek hívták meg a község és környék intelligenciáját. A zenét a hódsági első cigányzenekar szolgáltatta. Az első csárdást a falu nótáriusa nyitotta meg kedves nejjével, majd egymásután táncraperdült az aranyifjúság és szakadatlanul járta a szünetig. Szünet alatt világposta volt 4 díjjal azok számára, kik a legtöbb levelezőlapot kapják. Az első díj egy igen, de igen értékes csontlegyezőből állott hozzávaló tokkal, a második, harmadik és negyedik díj pedig egy-egy igen szép színes papirlegyezőből. A legtöbb lapot kapták: Stern Irmuska, számszerint 650 drbot, Pohl Teruska 542 drbot, Lőrincz Irénke 240 drbot és Klein Erna 186 drbot. Az első díjat azonban Pohl Teruska kapta, mint növendék. A díjak kiosztása után tovább folyt a tánc a legjobb kedvben és tartott kiváló kivirradtig.

Alkalom szüli a tolvajt. Szabó József borotai lakos átrándult Bajára ügyesbajos dolgait elvégezni. Dolga végezte után betért a Grünhut-féle koresma udvarába s amint az udvarra lépett, egy kocsit látott felügyelet nélkül. Ezt jó alkalomnak tartotta arra, hogy a kocsiról elemeljen két darab pokrócot. Azonban a pokrócot kereste a gazdája és a csendőrség segítségével Szabónál meg is találta. A csendőrség feljelentette Szabót a büntető bíróságnál, akinek egyedüli védekezése az, hogy alkalom szüli a tolvajt.

Rabló cigányok. Jánoshalmáról írják: Horváth Mihály vendéglőjének az udvarán két vályogvető cigány rárohant a koresmából kifelé igyekvő Dági Mihály gazdára és 60 koronányi pénzt erőszakkal elvette tőle. A rabló cigányokat a csendőrség elfogta.

Amint az ég annyira kitisztult, hogy nem kellett félni az esőtől, megindultak a nyájak a hegyekre: Segantini esetjére méltó kép.

Egy öreg jön kunyhóinkhoz frissen borotvált képpel: erről tudjuk meg, hogy vasárnap van. Ennek a telepnek lakói katolikusok.

Hamarosan megtelik érdeklődőkkel a kunyhó környéke s az érdeklődés még fokozódik, mikor egy pár fotografiát is készítenek róluk.

Megesszük utolsó ennivalónkat, elfogyasztjuk a megmaradt gieszhüblit vizet s most könnyű teherrel indulunk utnak délelőtt 11 órakor. Ötödik napja voltunk benn a hegy-ségben. Éppen elég volt az őz természetből; ideje, hogy ismét visszatérjünk a kulturába. Testünk fáradt, lelkünk elfásult; mentől előbb le az emberek közé.

Öserdön keresztül, nehéz uton haladunk lefelé, mindig csak lefelé. Végre jókarban tartott utra érünk. Látszik, hogy erre már emberek is járnak. A távolból feltűnik Borke falu és csendőrállomás és jobbról egy gyönyörű völgyben egy tengerszem: a Borke-Jezero, mely mélyebb 100 méternél; mellette vezet az az út, mely azelőtt Sarajevot Mostárral kötötte össze, melyet azonban most már, mióta a vasut s mellette a pompás műút kiépült, nem használnak.

Délután 4 órakor megérkeztünk Bor-

kera. Kis falu, csendőrállomással. Az utszélen esárda van. Letelepszünk. Olyan furesa, hogy embereket, lovakat, kocsikat, egyszerűen forgalmat látunk: egészen elszoktunk tőle. Szinte megcsapott a kultúra szele. A tornácra, ahol elhelyezkedtünk, gyönyörű kilátás nyílik a fensikra, a melyen mindenfelé szántóföldek, gyümölcsösök terülnek el, köröskörül lakók hegyek emelkednek sűrű lombos erdőkkel borítva.

Sört iszunk, kulturált, öt nap óta az első szeszszes folyadékot. Az étlapon nagy a választék: főtt tojás, vagy főtt kecskehus. Mi inkább az előbbi választjuk. Mikor fizetésre kerül a sor, nagy csalódás ér bennünket: egy főtt tojás ára két krajcár. Nahát akkor ez még nem kulturhely.

Pompás karban tartott kocsin, erdős hegyoldalakon megyünk tovább, még mindig lefelé. Mindenfelé tanyák, mezei lakok között vezet utunk. Az utszélen források fakadoznak, patakok folydogálnak.

Egyszerre a hegyoldal egy tisztásról szemünkbe tűnik messze lenn a völgyben a Narenta ezüstös csikja s mellette vörös fedelű házaival, karesu minarettel Konjica város, vasuti állomás: addig kell még gyalogolnunk.

Kitűnő szerpentin ut kanyarog lefelé. Gyorsan, szinte könnyen lépegetünk, vidáman beszélgetünk. Hogyne, hiszen vége lesz már a fáradalmaknak, hamarosan otthon leszünk. Betelve a vad, az őseredeti, a félelmetes

természet fenséges szépségeivel, kétszeresen tudjuk élvezni a szelid, az emberi kultúrával enyhített, kényelmessé, könnyen hozzáférhetővé tett szépségeket.

Sötét este van, mikor a karaván Konjica mozgalmas főutcáján végig baktatva a vasuti állomásra érkezik. Nem igen érdekel a szomszédos hosszú asztalnál vacsorázó vidám tiszti társaság. Alig várjuk, hogy Jablanica felé vivő vonatba beszállhassunk. Podgyászunkat törökjeink lovon viszik Jablanicára. Én meg a doktor Velival, a Fremdenführerrel vonaton megyünk oda, mert podgyászunk egy része ott maradt. Elbucszunk Popovits barátunktól, aki egyenesen haza utazik Szarajevóba és beszállunk a vonatba. Az álom rögtön elnyom és Jablanicáig fel sem ébredünk. Éjjel után két órakor megérkezünk; bebotorkálunk a korom sötétben a szállodába s a számunkra fentartott szobában azonnal lefeküdtünk.

Mikor reggel felébredtünk, olyan nehezen mozgott minden tagunk, mintha nagyon, de nagyon elverték volna. Az öt nap, amelyet a vadonban töltöttünk, mint egy kellemes álom tűnik fel előttünk s mosolyogva gondolunk vissza azokra a fájdalmakra, amelyekben utunkon részünk volt.

Összeszedjük holminkat s nemsokára már a vonat visz vissza Ildžere, kellemes pihenőre.

A hűség jutalma. Ófutakról írják: Szép ünnepség színhelye volt Chotek Rezső gróf futaki uradalma augusztus 24-én. Ekkor adta át Foltin Pál bérsgazdának Nikolits Izidor főszolgabíró a földművelésügyi miniszter jutalmát: száz koronát és az oklevelet negyvenéves hűséges szolgálatáért. Majd Kleiner Károly jószágigazgató átadta a földesur ajándékát: száz koronát. Az ünnepelt meghatottan mondott köszönetet.

Nem lesz ellenőrző szemle. A hadügyminiszter rendeletet adott ki, mely szerint az idej ellenőrző szemlék elmaradnak. Ellenben elrendelte a hadügyminiszter, hogy tartósan szabadságot, vagy a szolgálatból és fegyvergyakorlatról elbocsátott legénységet különös gondnal oktassák ki jelentkezési kötelességeikről. A tisztii ellenőrző szemlék azonban az idén is a szokott módon megtartandók a rendelet szerint.

Milyen időnk lesz? Meteor írja lapunknak: Erősebb csapadékot a szeptember 9. és 11-iki csomópontok hatáskörében várhatunk csupán, amelyek közé a telt Hold napja kerül, ami mérsékli ezek csapadékos jellegének tulerős kifejlődését. Kivéve azon megfigyelhető esetet, ha a felhőzetet éjjelenként nem lenne képes a telt Hold megemészteni, mert ezen esetben nagyobb mérvű csapadék fejlődnek ki a fenebbi csomópontokon, vagy azok körül. Szeptember hava általában inkább meleg és száraznak ígérkezik, mint tulesapadékosnak, sőt ha a napon előjöheto erőhatások kitöréses és nem ciklonos jellegűek lesznek, akkor e hónap az idén is kelleténél szárazabban fog lefolyni, mint ahogyan ez a mezőgazdákra kívánatos lenne, amiért is a gazdák jól teszik, ha az esős jellegűeknek mondott csomópontok napjait tekintetbe veszik gazdasági teendőik körül. Szeptember hónap csomópontjai 3, 9, 11, 17, 21, 22, 23, 24, 25 és 27-re esnek, amelyek közül legerősebb hatásuak 9, 11, 23 és 28-ikiak.

Az ott felejtett vonat. A már szinte unalmassá váló vicinális történetek között is érdeklődésre tarthat számot az alábbi eset, amelynek színtere a halas-regőcei vicinális volt. A kiváló jármű szokás szerint elindult Halasról Regőce felé s Jánoshalmáig minden baj nélkül el is ért. Jánoshalma állomáson lekapasolták a vonatot húzó kis kávédaralót. A mozdony pöfögve szaladgált ide-oda a sín páron, vegre nagy elhatározással megindult Regőce felé. A vonatról egy ideig néztek utána, majd mikor látták, hogy a mozdonynak esze ágában sincs a kocsikat magával vinni, belenyugodtak, hogy a mozdony sztrájkol. Megunta a sok huzavonát és most szabad mozgásra vágyik. A mozdony pedig büszkén és szabadon robogott egész Bácsalmásig. Ott természetesen az állomási személyzet, mely a vonatot várta, meglepődve vette tudomásul, hogy nincs vonat. A mozdonyvezetőt meg is interpellálták, hogy hova tette a vasuti kocsikat. A jeles masinistát nem hozta zavarba ez a kérdés. Hátranézett s így szólt: „Aunye a vonatot csakugyan ott felejtettem Jánoshalmán.” Ennek megállapítása után visszavezette a gépet a jánoshalmi állomásra s elhozta onnan a vonatot.

Megostromolt ház. Jánoshalmáról jelentik: A napokban Farkas Józsefnek a Monori-utcan levő házára éjjelkor ráütött egy sereg vasvillával és doronggal felfegyverkezett legény és betörte a ház kapuját. A garázda legényeket Tóbiás Ferenc jánoshalmi legény vezette, aki régi haragosá Farkasnak és most társaival együtt meg akarta ölni. A gyorsan előhívott esendörök azonban megakadályozták a merényletet és a harcias legényeket előállították.

Ahol a nóta sztrájkol. Aradon három helyen is kiütött a cigánysztrájk. Nem szervezett és nagyarányu sztrájkról van szó, csak három különálló bandáról, melynek tagjai megunták sanyaru helyzetüket és most kijelentették, hogy addig nem játszanak, amíg anyagi helyzetükön nem változtatnak az ottani vendéglősök és kávéosok. Megelégelték az örökké tartó mulattatást, amíg maguknak jóformán betevő falatjuk sincs.

Aradon természetesen nagy konsternációt keltett a barna fiuk elhatározása és sehogyan se tudták megérteni, hogy a cigányoknak csak ugy szükségük van a pénzre, hogy megélhessenek, mint minden más emberfiának. Egyelőre bojkottálták őket, de remélhető, hogy nemsokára megszüntetik ezt is, mert belátják, hogy muzsika nélkül Aradon se lehet táncolni.

Vér egy pár nótaért. Bajáról írják: A Klein-féle Otthon kávéház egyik szobájában vigan mulattak vasárnap este Jász-lits Sándor és Novák Lajos. A vigasságot megirigyelték tőlük Szauder Kálmán és Katics István, akik busongva iddogáltak a szomszéd szobában. Átesalták a cigányokat s most már ők huzatták a szép nótaikat. Erre a cigányok korábbi birtokosai visszakövetelték a muzsikát, de amazok sem engedték az új jussot. A hosszú tárgyalásnak ugy vetettek véget, hogy a két párt egymásnak rohant és agyba-föbe verték egymást. A harc borzalmasságát négy lékelt koponya, sok összetört szék, pohár és kancsó jelezte. A harcolókat feljelentették a büntető bíróságnál.

Halálos rugás. Szilbács határában a Becker-szálláson oly szerencsétlenül rugta hasba annak egyik cselédjét a ló, hogy az a rugás következtében másnapra meghalt. Vasárnap délután temették el.

Megharapta a veszett kutya. Máhr Ilona 8 éves szabadkai kisleányt egy kóbor kutya megmarta. Minthogy a kutyán gyanus tünetek voltak észlelhetők, a kisleányt felszállították a Pasteur-intézetbe.

T a n ü g y.

A zombori magán polgári leányiskolában a beiratások szeptember 3., 4. és 5-én naponként d. e. 9—11 óráig lesznek az iskola ideiglenes helyiségében, a Párisi-utcai Kocik-féle házban. Az idej iskolai évben az I. és II. osztály nyílik meg. A beiratási díj 5 korona, az évi tandíj 60 korona, mely félelv előleges részletekben fizetendő. Az iskola megnyitása szeptember 8-án lesz, az előadások 9-én kezdődnek.

Női kereskedelmi tanfolyam Zomborban. Mártonffy Márton udvari tanácsos, iparoktatási főigazgató az idej iskolai évre is megadta az engedélyt a női kereskedelmi tanfolyam szervezésére. A tanfolyam szeptemberben nyílik meg s arra mármost elfogad előjegyzéseket a tanfolyam igazgatója, Novákovits Izidor, vagy a felső kereskedelmi iskola bármely tanára a felső kereskedelmi iskolában naponként d. e. 9—10 óráig. A beiratási díj 10 kor., az évi tandíj 120 korona.

Értesítés. A helybeli izraelita népiskolában a beiratások folyó évi szeptember hó 1-én délelőtt 9—12 óráig fognak a hitközség tanácstermében eszközöltetni.

Polgári leányiskola Zomborban.

A szeptemberben megnyíló magán polgári leányiskolába már most elfogad előjegyzéseket az intézet tulajdonosa (Krump Anna, okl. polg. isk. tanítónő, Rákóczi-ut 25.) az első és második osztályba. Akik az elemi iskola 5. osztályát végezték, kis különbözeti vizsga után a II. polgáriba léphetnek. Az évi tandíj 60, a beiratási díj 5 korona. Az iskola a legmodernebb felszereléssel ellátva, meg-

felelő képesítésű tanerök vezetése alatt nyílik meg.

Többek kérdezősködésére megjegyezzük, hogy a harmadik osztály ezuttal még fel nem állítható, de az intézet tanító erői készek a jelentkezőket magánvizsgálatra előkészíteni a harmadik osztály tárgyaiból is.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A büntetés felfüggesztése.

A belügyminiszter a bünvádi novellával kapcsolatosan rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz és a fővárosi államrendőrséghez. A nagyérdékü rendelet intézkedik arról, hogy az elsőfoku közigazgatási hatóságok kötelesek felfüggesztő ítéleteiket a másodfoku hatósághoz haladéktalanul felterjeszteni. Ha a közigazgatási hatóság valamely rendőri ügyből kifolyólag a büntetés felfüggesztését megokoltan tartja, köteles az iratokat — határozathozatal végett — a királyi bíróságokhoz átteni. A törvényben meghatározott próbaidő alatt az elítélt megfigyelése szintén a közigazgatási hatóságokhoz tartozik. Köteles ez okból a rendőrség saját könyveit megvizsgálni és a szükséghez képest az elítéltnak tartózkodási helyi bíróságát megkeresni, vajjon a próbaidő alatt nem volt-e az elítélt ellen bünvádi eljárás folyamatban. A rendelet végül a nyilvántartó hivatal felállításáról intézkedik. A belügyminiszter nagyfontosságú intézkedése a törvényvel egyidejűleg, október elsején lép életbe.

A drága ölelés. Lakatos Kolompár Sándor szabadkai cigány májusban elment a katymári vásárra szerencsét próbálni. A vásáron meglátta Dobler István katymári sváb embert, akit szörnyen barátságosan összeölegetett. Dobler sehogysem tudta megérteni, miért szereti őt annyira a cigány s meglepetéssel igyekezett szabadulni az ölelés elől. Ezt azonban nem tehette oly gyorsan, hogy Kolompár Sándor a belső zsebéből ki ne emelje 200 koronát tartalmazó pénztárcáját. Dobler észrevette a lopást s rögtön a cigányt gyanusította. Gyanuját közölte a csendőrökkel, kik felkutatták Lakatosot. A katymári koresmában találtak rá. Az erszény már nem volt nála, azt később találták meg a koresma udvarán. Az elemelt összegből azonban már csak 60 koronát találtak nála. Kolompárt a szabadkai törvényszék a napokban vonta felelősségre lopás vétségéért s tekintettel rovott multu előéletére, 3 évi fogházra ítélte.

Megszűnt sajtópör. „A nábob felesége” cím alatt több lap tudósítást közölt Szemző Gyula bácsmegyei nagybirtokos válpöréről, amelynek állítólag Vidakovics Teréz házvezetőnő, zombori lakos lett volna az oka. Az intim családi ügyeket érintő közleményeknek ez a része alaptalan volt, mert a férj indította meg a válpört s a bíróság ki is mondta már a válást 6 hónapra. A megsértett házvezetőnő Pataj Sándor dr. ügyvéd, az Igazság című lap szerkesztője utján rágalmozási sajtópört indított a közlemények szerzője, Fodor Aladár hirlapíró ellen. Tegnapelőtt volt a főtárgyalás. Miután a tárgyaláson Fodor Aladár megkövette a panaszosnőt, ez panaszát visszavonta s a bíróság vád hiányában megszüntette Fodor Aladár ellen a további eljárást.

Beiratások a zombori róm. kath. iskolákba.

Az iskolai év folyó évi szeptember hó 3-án fél nyolc óraker tartandó ünnepélyes „Veni Sancte” után fogja kezdetét venni, ennek alapján van szerencsém köztudomásra hozni a következő megállapodásokat:

a) **Beiratkozás.** A zomborvárosi róm. kath. mindkét nemű népiskolában — úgy a polgári leányiskola 4 osztályában — a tanulók felvétele a jövő iskolai évre szeptember 1. és 2. napjain reggeli 9 órától 12-ig történik, mely alkalommal minden tanuló szülőjével, vagy annak helyettesével tartozik megjelenni azon osztály helyiségében, melybe rendszerint beirandó lesz. Ezen beiratkozás alkalmával az 1891. évi 43. t. c. 10. §-a értelmében az országos tanítói nyugdíj- és gyámalap részére minden népoktatási tanintézetbe járó tanköteles gyermek után az illető tanító kezébe fejenként 30 fillérszámú hozzájárulási díj fizetendő le (eme kötelezettség alól eszupán a zárdaiskolába járó növendékek vétetnek ki). Ugyancsak ezen alkalommal minden tanuló a „Népiskolai rendszabályzat és értesítő”-re 10 fillért, az iskolai év folyamán elfogyasztandó tonta fejében pedig 20 fillért tartozik fizetni. Az első osztályba csak oly tanulók vétetnek fel, kik 6-ik életévüket már betöltötték; miért is szükséges, hogy e körülményt előttem, mint igazgató előtt születési bizonyítvánnyal igazolják. Emez igazolványok a városi anyakönyvi hivatalban már most naponként a délutáni órákban díjtalanul szolgáltatnak ki és nagyon helyesen fognak eljárni azon szülők, akik e tanúsítványok beszerzéséről minél előbb gondoskodnak; mert akik ezt az utolsó napra halogatják, önmaguknak okoznak kellemetlenséget, ha egyszerre túlságos számban jelenvén meg, csak nagy tolongás közt és hosszas várakozás után juthatnak céduláikhoz. A beiratások az iskola igazgató felügyelete alatt és ellenőrzése mellett eszközözendők.

A központi fiu- és leányiskolába a belvárosi, felsővárosi és cservenkai, úgy a szelencei városrészből a sztapári ut végétől a „Tigris” vendéglőn tul egész az özv. Csihásné urnő házáig, aztán a Fehérgalamb-utca és a „Fehér galamb” koresmától a polgári kaszinóig és ezen saroktól az apatini-ut baloldalán levő sorházakban, végül az Apolló-, Árpád-, Barát-, Madár-, Liszt- és Orgona-utakban, valamint a Kalap-utca északi, vagyis az Ehrlich-féle ház során lakó első és második osztályu, továbbá a harmadik osztálytól kezdve a város bármely részében lakó tanköteles róm. kath. és református vallásu tanulók feltétlenül; — más vallásfelekezeti helybeli, vagy általában vidéki tanköteles gyermekek pedig csak azon esetre vehetők fel, ha azt az egyes osztályok térnagysága megengedi. A szelencei városrészt fennjelzett utcáinak kivételével minden egyéb ottani I-ső és II-ik osztályu tanköteles a szelencei iskolába, a bánáti városrészen lakók pedig a bánáti osztályokba lesznek felvéve.

b) **Tandij.** Az összes népiskolákban azon róm. kath. és ref. vallásu gyermekekre nézve, kiknek szülői, vagy ezek nem létében gyámjai állandóan, vagy hivatalos állásuknál fogva bár ideiglenesen is e város területén laknak és *személyes kereseti adójukat Zomborban fizetik*, vagy a közöshadsereg, honvédség és csendőrség tényleges, illetve nyugdíjas állományához tartoznak, *az oktatás ingyenes*; ellenben a vidékiek, tekintet nélkül a vallásra, vagy a helybeli gör. keleti ág. ev. és izraelita vallásu tanulók után a népiskola 6 osztályában egyenként 20 korona évi tandij — és pedig szept. 1-én és február 1-én 10—10 koronányi előleges részletekben — fizetendő a kath. iskolaszéki pénztárnok kezébe, kinek nyugtája azután az illető tanítónál bemutatandó lesz. A polgári leányiskola I., II., III. és IV. osztályába iratkozó *helybeli* róm. kath. vallásu tanulók szintén tandijmentesek; míg a vidékiek vagy más vallásuak 40 korona évi tandiját fizetnek, és pedig szeptember 1-én és február 1-én 20—20 koronás előleges részletekben. Azon tanulók, kik után a köteles tandiját a jelzett napokon pontosan be nem fizetik, az iskolából azonnal és feltétlenül eltávolítandók.

A polgári leányiskola növendékei kivétel nélkül 2 korona *beiratási díjat* fizetnek az intézeti főnöknő kezébe, ki az összeget az iskolai év kezdetétől számítva 15 nap alatt az iskola pénztárába szállítani köteles. Tartozik ezenfelül minden polgári iskolai tanuló a beiratás alkalmával ifjusági könyvtár javára 2—2, valamint a tornatanításért külön 2—2 koronát lefizetni. Megjegyeztetik még, hogy miután a vidéki vagy más vallásu tanulók csak feltételesen, vagyis csak azon esetben vétetnek fel, ha ezt a tanterem nagysága megengedi: ennek következtében ezek beiratkozása csak szeptember 4-ik és 5-ik napjain fogadtatik el.

c) **Óvoda.** Az apácák vezetése alatt levő kisdévodába a rendelkezésre álló két óvodai terem nagyságához képest elsősorban az 5 éves, azután a 4 éves, végre a 3 éves róm. kath. helybeli mindkét nembeli gyermekek vétetnek fel, szintén az iskolaigazgatónak felügyelete és ellenőrzése mellett; más vallásu vagy vidéki gyermekek pedig csak azon esetre, ha ezt a két tanterem nagysága megengedi.

A kisdévodába járó minden gyermek után havonként előre 2 korona tandij fizetendő az óvoda vezetőjénél, ki azt összegezve, az iskolapénztár kezelőjének nyugta mellett beszállítja. Azon gyermekek, kik után az óvodadíj előre le nem fizetettik, az óvodából azonnal hazaküldendők.

Ezen óvodai díj alól felmentetik azon 30 szegény gyermek, kiknek a kegyuri bizottság a zombori magyar jótékony nőegylet kérelmére ingyenhelyet engedélyezett. Ezek szülői szegénységüket a városi tanács által kiállított szegénységi bizonyítvánnyal tartoznak igazolni s e gyermekek közül is előbb az 5 éves, azután a 4 éves és végre a 3 éves róm. kath. mindkét nembeli gyermekek fognak a jelentkezési sorrend szerint felvétetni. Zombor, 1908. évi augusztus hó 19. Fejér Gyula s. k. apát-plebános, igazgató.

Szerkesztői üzenet.

H. Gy. Szilbács és Soh. I. Milittos.
Ajánlközásukat szivesen fogadjuk. Csak arra kérjük, hogy tudósításaikban pontosságot és mértéket legyenek szivesek tartani.

HIRDETÉSEK.**Eladó**

egy majdnem új szalon-garnitúra, egy csinos vadász felszerelés és angol ezüst szörme nyulak. Bővebbet apatini-ut 25. szám. 3—1

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Arverési hirdetmény.

Alulírott ezennel közhírré teszi, hogy Belváros Kísszerbtemplom-utca 2. számú leégett házamban levő körülbelül 40—50 ezer téglá **f. évi augusztus hó 30-án délután 3 óraker** a helyszínén a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen el fog adatni.

2—2 **Özv. Haméder Károlyné.****BUDAPESTI Szivattyú- és Gépgyár Rt.**

= BÁCSEGYEI KÉPVISELETE =

SZELES JENŐ Zombor.

= MINTARAKTÁR =

kútszivattyúkban és tűzifecskendőkben.

HAZAI GYARTMÁNY.

345—35—1

35—2

Szülők figyelmébe.

2—3 gimnáziumi vagy kereskedelmi tanulót teljes ellátásra gondos felügyelet mellett elfogad **dr. Parcselich Árpádné** kincstári fogalmazó neje Széchenyi-körut 15. sz.

Első Délmagyarországi Nádfonatgyár SZOND (Bács-Bodrog megye).

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az összes **nádfonatok** (stokatur) és **gomb-szőgek** a legjutányosabb árban eladók.

Továbbá jótállás mellett eladok legjobb minőségű **mész**. Tiszta, kövektől mentes. 10,000 kilonként Szondról szállítva 340 korona. **Több waggon rendelésnél árendemény!** Kisebb rendelésnél viszonteladók árkedvezményben részesülnek.

Állandóan nagy raktár **folyékony kátrány, kátránylemez és cementben**, melyek a legolcsóbb áron szerzhetők be.

Tisztelettel 100—10

MERKL JÁNOS SZOND,

Bács-Bodrog megye, (Pályaúdvár mellett.)

Csemegeszőlő eladás.

Szederutcai szőlőmben minden nap frissen szedett, válogatott és kevert **csemegeszőlő** kapható.

Chasselasok és muskotály kgr.-ként 32 fill.

Megrendelések öt kilogrammonként elfogadtatnak belvárosban **Spitzer Bernát utódai** szállító cégnél és Kistemplom-utca 10. szám o o alatti lakásomban. o o

Téli szőlőre előjegyzéseket már most elfogadok.

329—3—2 **Tantner Ottó.**

„Zombori fiu internátus.“

Értesitem a tisztelt szülőket, hogy a következő tanév kezdetével Zomborban, gimnáziumi és kereskedelmi iskolai tanulók részére „internátust“ nyitok, mivel az eddigi „Deák otthon“ megszűnik.

Vezetésem mellett egy főgimnáziumi és egy felső kereskedelmi iskolai bennlakó tanár fogja a tanulmányi felügyeletet gyakorolni.

Felvételi díj egész évre 30 korona
ellátási díj havi 60 korona.

Miután csak **korlátolt számban** vehetők fel növendékek, felhívom a tisztelt szülőket, hogy a felvétel iránti szándékukat **minél előbb, legkésőbb azonban folyó hó 25-ig** velem közölni sziveskedjenek.

Prospektussal és felvilágosítással szívesen szolgállok.

KHLOYBER LAJOS,

*-14

áll. főgimn. tornatanár.

2152 1908.

Pályázati hirdetmény.

Ófutas községben üresedésben levő és 800 korona évi fizetéssel egybekötött irnok-végrehajtói állásra **1908. évi szeptember 15-iki** határidővel pályázatot hirdetek.

Ujvidék, 1908. augusztus hó 24-én.

NIKOLITS,

2-1

főszolgabíró.

886/1908. szám.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter ur rendeletére a Dunaszekeső község felett szakadó Dunabalpart biztosítását célzó és 1908/1909. években végrehajtandó munkálathoz szükséges:

10000 köbméter elsőosztályú, valamint

9500 köbméter másodosztályú kő szállításhoz és beépítésére **1908. évi szeptember hó 14-én d. e. 11 órakor** a zombori m. kir. folyammérnöki hivatalban nyilvános zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az ajánlatok — melyeket az ajánlati feltételek szerint és az előírt minta használatával kell kiállítani — a jelzett napon délután 10 óráig az alulírt hivatalnál nyújthatók be.

A kötetendő szerződés tervezete, az annak kiegészítő részét képező általános és részletes feltételek, valamint az ajánlati feltételek a zombori m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott szerezhető meg az ajánlati minta is.

Zombor, 1908. évi augusztus hó 18-án.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

Pályázati hirdetmény irnoki állásra.

Gádor község jegyzői hivatalában a jegyzői teendőkhöz némileg jártas, esetleg a jegyzői pályára készülő, kellő iskolai képzettséggel bíró egyén folyó évi szeptember hó 1-től alkalmazást nyer. Fzetés évi 720 korona.

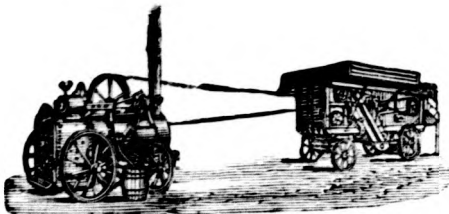
SZALAY ZSIGMOND,

2-2

közs. jegyző.

STELTZ ANTAL

ÉPÜLET-, MŰ- ÉS GÉPLAKATOS
- - MECHANIKUS MŰHELYE - -

ZOMBOR,
SZIVÁCI-UT 13. SZ. ALATT.

Elvállal mindenféle szerkezetű gőzgépek, gőzkazánok, szivógáz-, nyersolaj- és benzínmotorok, nemkülönben gőzlokomobilok, utcai motorlokomobilok és lokomotív-önjárók javítását, cséplőgépek átalakítását új szerkezetre, tengeri hántók, szecsavágók, répavágók, vető- és aratógépek átalakítását, új tizedes és százados mérlegek rendelését, ócska javításokat, villamos csengő, házi telefon berendezéseket, sár-rácsok és sár-lámpák felállítását, automobilon és varrógépek javítását és minden e szakmába vágó munkát.

Steltz Antal

3-1

Zombor, Sziváci-ut 13. sz.

Csemegező eladás.

A Rákóczi-uton a cs. és kir. katonai laktanya melletti szőlőben mindennap frissen szedett, válogatott csemegező kapható:

Chasselasok és muskotály fajok (szagos) **vegyítve** (fehér, piros, kék) . 36 fill. kilója.

Téli szőlő (szept. végén) 50 fill. kilója.

Legkisebb mennyiség 5 kiló, kívánatra házhoz szállítva.

Vidékre az összeg előzetes beküldése mellett: **Postán** 5 kilós kosárban csomagolással, bérmentes szállítással **3 kor.** **Vasúton** 10 kilós kosárban csomagolással, bérmentes szállítással **5 korona 50 fillér.**

Szlávy Péter

323-6-3

Zombor, Nagytemplom-utca 9. sz.

1595/1908.

Pályázati hirdetmény.

Temein községben üresedésben levő és évi 840 korona fizetéssel javadalmazott községi végrehajtói állásra **1908. évi szeptember 15-iki** határidővel pályázatot hirdetek.

Ujvidék, 1908. augusztus hó 24-én.

NIKOLITS,

2-1

főszolgabíró.

Jó házból való gimnáziumi tanulókat az 1908/9. tanévre teljes ellátásra elfogad és gondos felügyeletért kezeskedik **Ribiczey Béla** vármegyei árvaszéki ülnök **Zomborban, Barát-utca 16. sz.**

A Zombori Ipari Hitel- és Árucarnok Szövetkezet lemondás folytán egy üzletvezetői állásra

pályázatot hirdet. Pályázótól megkívánatik, hogy az ált. üzleti képessége mellett a butor- és kézműáru-szakmában jártas, a helyi viszonyokkal lehetőleg ismerős és óvadásképes legyen. A többi pályázati feltételek a szövetkezet irodájában tudhatók meg.

Az igazgatóság.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

42703 VII—3. szám.

Ajánlati felhívás

állami komlótelep berendezésére.

Bács-Bodrog vármegye **Hódság** községében létesítendő 7 kat. holdas állami komlótelep berendezéséhez szükséges 400 drb 7.5 m. hosszú sodronyváltartó keményfaoszlop és hatezer kg. 5 mm.-es horganyzott vassodrony szállítására, az oszlopsodronyrendszer beállítására, valamint a talajforgatási munkálatokra a földmívelésügyi miniszterium VII. főosztályában zárt írásbeli árlejtés fog tartatni, ahova az ajánlatok **1908. évi szeptember 15-ének d. e. 11 órájáig** benyújthatók.

A részletes ajánlati feltételeket magában foglaló felhívások, ajánlati minta és berendezési tervzet a földmívelésügyi miniszterium VII. főosztályának kezelőjénél, Cséser Lajos és Svab János gazd. szaktanároknál Kolozsvárott illetőleg Baján, valamint Hódság község előljáróságánál a hivatalos órákban betekintheők.

Budapest, 1908. augusztus 19-én.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

2289 1908.

Pályázati hirdetmény.

Kiszács községben üresedésben levő községi jegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhívom pályázni szándékozót, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi szeptember hó 10-éig** nyújtsák be.

A betöltendő állás javadalmazása következőleg van megállapítva:

1. Kézpénzfizetés 1200 korona.
2. Szabadlakás 657 öf belsőséggel.

3. 5 hold 144 önyi szántó föld haszonélvezete, az utána járó állami adó terhével.

4. 20 m. kemény tűzifa haza szállítva.

5. A házi szükséglet ingyenes őrlése és 4 mértföldnyi távolságban 24 ingyenes fuvar.

6. Állami kiegészítés: évi 138 kor. Ujvidék, 1908. augusztus hó 21-én.

NIKOLITS,

341-2-2

főszolgabíró.